

Buikboot

Op een prachtige zomerdag in juli stap ik aan de Utrechtse Nieuwegracht in een bellyboat. Dit vaartuig, vrij vertaald 'buikboot' in het Nederlands, is in de Lage Landen een betrekkelijk nieuw fenomeen. Deze dag fungeert het apparaat als gadget in een opname van het sportvisprogramma VIS TV. Een buikboot is in essentie een opblaasbare, halfronde donut met in het midden van het vehikel een matje waarop je – gehuld in een neopreen waadpak – zitting kunt nemen. De voorstuwing geschiedt via zwemvliezen en tegenwoordig ook steeds vaker via een ingenieus elektromotortje dat zich onder je billen bevindt. Dit bijzondere vaartuig schijnt oorspronkelijk uit Cuba te komen. Arme vissers die geen geld hadden voor een boot, kozen het ruime sop in een opgeblazen binnenband van een tractor. Gekleed in slechts een zwembroek en voorzien van zelfgemaakte zwemvliezen visten ze ver uit de kust met handlijnen op haaien...

Relaxed en natuurlijk duurzaam dobberend krijg je al snel een soort 'eendgevoel'

Het varen in een buikboot is een ervaring op zich. Het ding maakt geen herrie, je hangt ontspannen half in het water en door het zeer lage vrijboord bezie je de wereld vanuit een bijzonder perspectief - waarschijnlijk zoals een eend en andere watergevogelte de wereld beschouwt. Relaxed en natuurlijk duurzaam dobberend krijg je al snel een soort 'eendgevoel'. Andersom zien de aanwezige eenden, futen en zwanen jou al snel als medewaterbewoner en komen ze steevast nieuwsgierig buurten.

Ook voor de niet-vissende medeburger is zo'n buikboot een bezienswaardigheid, zeker in het centrum van een drukke stad als Utrecht. Ook deze dag heb ik snel aanspraak van nieuwsgierige omstanders. Na vragen over de manier van voorstuwing, die ik beantwoord door mijn flippers boven water uit te steken, gaat het al snel over de visstand in de grachten van Utrecht. Wat direct opvalt is de toegenomen kennis over zoetwatervissen. Projecten als de Visdeurbel (die als het goed is in 2022 weer gaat werken) en de World Fish Migration Day lijken het visgevoel bij het grote publiek te bevorderen. Wellicht wordt dit versterkt doordat het doorzicht in de grachten van onze steden is toegenomen. Op een zonnige dag kun je de vissen tegenwoordig letterlijk zien zwemmen, zeker als je een polaroidbril opzet.

Bijkomend voordeel is de groeiende betrokkenheid van mensen bij die fascinerende onderwaterwereld.

Waren het traditioneel alleen sportvissers, beroepsvissers en duikers die wat hadden met vis, tegenwoordig wordt die groep steeds groter. Dit zorgt voor -excuses voor het wat versleten woordgebruik- maatschappelijk draagvlak voor maatregelen die in het voordeel van de visstand zijn. Discussies over de desastreuze effecten van waterkracht, het storten van vervuilde bagger in zandwinputten en het verstikken van meren met zonnepanelen, worden gelukkig niet alleen meer door sportvissers gevoerd.

Betrokkenheid bij vis zorgt ook voor meer bereidheid onder burgers om als vrijwilliger te helpen bij wetenschappelijk onderzoek in de vorm van monitoring. Deze 'citizen

science' vormt bijvoorbeeld de basis voor de goede werken van kennisorganisaties RAVON en Sportvisserij Nederland en was ook een belangrijk thema tijdens de negende editie van het World Recreational Fishing Conference, dat onlangs digitaal door gastland Nederland werd georganiseerd. In het voorliggende nummer van Visionair leest u daar vanzelfsprekend meer over.

Marco Kraal
Hoofdredacteur